

Nova poslanica za farmarje - Francija zapre mejo

Predsednik priporoča ustanovitev žitnega zavarovanja za farmarje. — Za določeno letno premijo v žitu bi prejel farmar v slabih letih odškodnino. — Za predsednikov predlog o preuredbi vrhovnega sodišča se zavzelo delavstvo.

Washington, D. C. — Kakor se zdi, je predsednik Roosevelt posvetil ta teden predvsem proučevanju farmarskega vprašanja, kajti kar dve tožadveni spomenici je poslal kongresu v upoštevanje. Prva spomenica, katera je bila prečтана v torek in o kateri se je na tem mestu poročalo, se je nanašala na splošno izboljšanje farmarskega položaja. V drugi spomenici, ki je bila predložena kongresu v četrtek, pa je predsednik priporočal ustanovitev takozvane žetvene zavarovalnice za farmarje.

Sedanja predsednikova spomenica, temelji na poročilu, ki mu ga je predložila posebna komisija, katero je predsednik imenoval, da prouči to zadevo, meseca septembra. Načrt ima za cilj, da se ohranijo dohodki farmarja na približno enaki višini leto za leto. Dozdaj je vladala za farmarje skrajna negotovost. V letih dobre žetve, ko je pridelal dosti žita, so cene navadno tako padle, da mu velika količina pridelka ni dosti koristila. Nasprotno pa v letih, ko je pridelal malo žita, ali kakšno druga neprilika, in so cene žitu poskočile, ne le, da ni imel kaj prodati, marveč je še celo sam trpel pomanjkanje. Z zavarovanjem, ki ga je zdaj predlagal predsednik, bi se temu v veliki meri odpravilo.

Načrt bi bil nekaj podobnega, kakor je znana bolniška zavarovalnica, in v kratkem določa, da farmar vsako leto plača v žitu, ali pa enakovredni znesek v denarju določeno količino kot zavarovalniško premijo. Kot odškodnino za to bi v letu, ko bi mu suša, kobiliče ali podobna nezgoda uničila pridelok, dobil od vlade v žitu tri četrte tiste množine, ki ob navadnih letih zraste na pokončanem kosu zemlje. Žito, ki bi ga vlada dobila kot premijo, bi imela spravljeno v posebnih skladiščih. Predsednik je povdaril, da se more ta načrt izvesti le v okviru cele dežele kot enote in ne v posameznih državah.

Dotim priporoča predsednik kongresu razne zakonske predloge, o katerih ve, da ne bodo naleteli na kak poseben odpor, kakor ravno gori omenjeni predlog, se pa nasprotno slišijo govorice, da ne bo poslal kongresu nikake poslanice, ki bi obravnavala kakšno košljivejšo zadevo, kakor na pr. določitev minimalnih delavskih plač in delovnih ur, dokler ne bo imel zagotovila, da bo njegov predlog glede vrhovnega sodišča odobren. V tej zadevi se še vedno nadaljuje ljut bolj na obeh straneh. Zelo dobro znamenje, da bo predsednik prodiral s predlogom, je to, ker se je zanj zavzelo organizirano delavstvo. Odločno se je postavila na predsednikovo stran ameriška delavska federacija in tej je sle-

ŽIGOSALJA-PONSKO VIADO

V parlamentu se žigosal vojaški pakt z Nemčijo.

Tokio, Japonska. — Eden najbolj vplivnih poslancev v japonskem parlamentu, Y. Ozaki, je preteklo sredo strahovito udrihal proti vladi in njeni militaristični politiki. Povdarjal je med drugim zlasti to, da je vlada napravila veliko pomoto, ko je sklenila vojaški pakt z Nemčijo, ter omenil, da bi bilo, ako bi se prijateljsko zvezala z Rusijo, Kitajsko in Zed. državami. Dejal je, da je v Nemčiji kljub nazijskemu pritisku več komunistov kakor v kateri koli drugi državi, namreč do šest milijonov.

PRESKREBELI PLAČO ZA UČITELJSTVO

Chicago, Ill. — Vsled pomanjkanja denarja v skladu šolskega odbora ni tukajšnje učiteljske na publiknih šolah dobilo svojih plač že od 15. januarja. Z zadevo pa se je v sredo bavila državna zakonodajna, ki je določila sredstva, da bo šolski odbor prejel znesek 45 milijonov dolarjev za poravnavo svojega dolga šolskemu osebju in za druge izdatke. Na ta način bo omogočeno, da bo 6. marca dobilo učiteljsko svojo redno in tudi vso zaostalo plačo.

POLICIJA RAZBILA KLUB SAMOMORILCEV

Tokio, Japonska. — Tukajšnja policija je imela preteklo sredo razburljivo delo, da je polovila in preprečila samomor več članom neke samomorilke zveze, ki je nosila ime "Umrino liga." Štirje člani te lige so ravno nameravali izvršiti takozvani hara-kiri, namreč, da si pripravijo trebuh, a so policisti pravočasno priskočili, da si samomorilci še niso zadali usodne rane, dasi so si že zasadili bodala v trebuh, in sicer so to storili kleče na cesti pred vladnimi poslopji. Policija je nato vdrla še v urad lige, kjer je aretirala tri dekleta in nekega moškega, ter pozneje še eno dekle. Skupno je imel klub 14 članov in ostale zdaj še iščejo.

IZ ŠALE POSTALA RESNICA

South Bend, Ind. — Ko se je Albert T. Stover v sredo peljal na cestni kari na delo, je neki njegov prijatelj v šali dejal, da je slišal, da je njegova hiša zgorela. Ko pa je Albert prišel na delo, so mu tam povedali, da je njegova hiša v ognju in da je pri tem tudi njegova žena dobila poškodbe.

dila tudi delavska nestranskar-ska liga, ki je bila ustanovljena med volilno kampanjo.

SMRT ODLIČNEGA DUHOVNIKA

Opat čeških benediktincev umrl na svoj rojstni dan.

Chicago, Ill. — V tukajšnji bolnici sv. Antona je v četrtek pobrala smrt enega najodličnejših tukajšnjih cerkvenih dostojanstvenikov, namreč Rt. Rev. Val. Kohn Kohlbecka, opata češkega benediktinskega reda. Slučaj je hotel, da je pokojni izdihnil ravno na svoj 73. rojstni dan. Pokojni je bil daleč naokrog poznana osebnost in med svoje osebne prijatelje je štel tudi kardinala Mundeleina. Rojen je bil na Čehoslovaškem od koder je prispel semkaj v starosti 10 let.

ZAGONETEN NAPAD

Kenosha, Wis. — Policija se trudi, da ugotovi podrobnosti zagonetnega napada, ki se je izvršil v noči med torkom in sredo v hiši Wm. Bennetta. V hiši so našli težko ranjenega očeta in njegovega 14-letnega sina, z razbitimi glavami, kakih 150 čevljev daleč od hiše pa je ležala Mrs. Caudill, ki je služila v hiši kot gospodinja, s prerezanim vratom in zapetjem. Kljub težkim ranam so še vsi trije pri življenju. Ženska je dala policiji pojasnila o napadu nekih moških, toda tako zmedeno, da se ne more nič jasnosti dobiti iz njih.

NA OBISK PRIŠLA RAVNO PRAVI ČAS

Chicago, Ill. — Ravno še pravočasno je prišla Milton Hubbard na obisk k svoji svakinji, Mrs. F. Metcalf, na 705 W. 61st st. Našla je namreč njo in njenega moža onesveščena od plinov, uhajajočih iz peči. Poklicana požarne bramba ju je spravila k zavesti.

"OČE DOMOVINE"

Prihodnji ponedeljek praznuje Amerika rojstni dan svojega največjega državnika in prvega boritelja za svobodo in demokracijo, George Washingtona, ki je po dosegu zmage nad Anglijo postal prvi predsednik Zed. držav. Rojen je bil leta 1732 in umrl je 1. 1799.

KRIŽEM SVETA

— Cape Town, Južna Afrika. — Iz Portugalske Vzhodne Afrike prihajajo poročila o strahoviti povodnji, v kateri je našlo smrt okrog 2000 oseb. Povodenj je bila povzročena od več dni trajajočega deževja, vsled katerega ste se dve reki razlili preko bregov.

— Vatikan. — Papež Pij se skoraj vsak dan vežba v hoji, da zopet zadobi kontrolo nad svojimi nogami. Vzdržati pa more pri tem le par stopinj. Tako je preteklo sredo ob roki svojega pomočnika zopet napravil šest korakov.

— Naznanilo naročnikom. Cenj. naročniki naj blagovljijo vzeti na znanje, da bo izostala torkova številka našega lista, in sicer zaradi narodnega praznika, Washingtonovega rojstnega dne, ki ga obhajamo v ponedeljek.

IZOLACIJA ŠPANJE

Evropske države nameravajo Španijo popolnoma zapreti proti dotoku tujcemcev.

Pariz, Francija. — V soglasju s sporazumom, ki se je sklenil v Londonu v mednarodnem nevtralnem odboru, se francoska vlada pripravlja, da bo zaprla mejo med Francijo in Španijo in preprečila vsak dotok prostovoljcev za špansko armado. Zatvoritev meje stopi v veljavo to soboto opolnoči.

V Londonu pa se med tem izdeluje načrt za blokado celokupnega španskega obrežja, da tudi po morju ne bo mogoče dospeti prostovoljcem v Španijo. V to svrhu se nameravajo uporabiti številne bojne ladje, ki jih imajo razne države točasno ob španskem obrežju. Preglavico dela točasno edino še Portugalska, ki ni pri volji, da bi dopustila zatvoritev svoje meje proti Španiji od mednarodnih čet. Ako bo ostala trdovratna, je možno, da se bo odločila blokada tudi njenega obrežja s španskim vred.

PROBLEM UVAŽANJA TUJEZEMSKIH ARTISTOV

Washington, D. C. — V imigracijskem odboru poslanke zbornice se je razmislival zakon, po katerem bi bilo prepovedano uvažati pevsko in igralsko osebje iz tujemstva, češ, da je v Ameriki dovolj zmognih moči. Proti temu zakonskemu predlogu pa so preteklo sredo pri zaslišanju vehementno nastopili predvsem ugledne osebnosti ravno iz pevskih in igralskih vrst. Povdarjali so, da je že zdaj težko dobiti dobre moči in pri tem pobijali trditve, da bi bili ameriški artisti brez dela, češ, da tisti, ki so se morali zateči k WPA, niso uporabni.

DNEVI KATOLIŠKEGA TISKA

Po slov. nasebinah

Jutri v nedeljo 21. FEBRUARJA ob 3. uri popoldne se vrši veliki shod vseh prijateljev in somišljenikov katol. tiska v JOLIETU, ILLINOIS,

v Slovenija dvorani nasproti slov. cerkve

Vsi Slovenci v Jolietu in okolici so prijazno vabljeni k obilni udeležbi. Vsi, ki to čitate ste prošeni, da to vest razglasite naprej svojim prijateljem in znanjem in pripeljate jih seboj na shod.

V Milwaukee in West Allisu, Wis.

se vršita shoda prihodnjo nedeljo DNE 28. FEBRUARJA.

V Milwaukee, se bo vršil shod točno ob 3. uri popoldne v znani TAMŠETOVU DVORANI "National Club House Garden" na 739 WEST NATIONAL AVE.

V West Allisu, se vrši isti dan 28. febr. ob 7. uri zvečer v prostorih MR. EDWARDA NEMANICHA, na 5812 WEST BURNHAM STREET, WEST ALLIS, WIS.

Natančni program za obe nasebini sledi prihodnji teden v tem listu in v "Glasilu K. S. K. Jednote".

Prijatelji agitirajte vsepovsod za čimvečjo udeležbo!

Iz Jugoslavije

Raztrgan žep povzročil v Splošni stavbeni družbi na Teznu pri Mariboru veliko nesrečo, ki je zahtevala življenje marljivega delavca. — Tovarni vlak je povozil progovnega delavca. — Novice in vesti.

Strahna nesreča v tovarni

Maribor, 28. jan. — Danes dopoldne se je pripetila v obratu Splošne stavbene družbe na Teznu strahovita nesreča, ki je zahtevala življenje pridnega delavca. Nesreča se je pripetila pri stroju za valjanje pločevine, pri katerem so zaposleni štirje delavci, vodil jih je pa predelavec Ivan Tikvič. Bil je eden najboljših delavcev v podjetju ter je služboval v tovarni že nad 12 let. Star je bil sedaj že 50 let, stanoval pa je na Teznu v Kerkovi ulici št. 18, z ženo in 18 letnim sinom. Tikvič se je dopoldne okrog pol 11 grel pri peči, medtem ko je njegova skupina pripravljala stroj za pogon. Ko so bile priprave končane, je dal Tikvič delavcu povelje, da spravi stroj zopet v pogon, med tem časom pa je stopil od peči mimo stroja na svoje mesto. Stroj za valjanje pločevine vsakega valja pa moli podaljšana os. Ko je šel Tikvič mimo stroja, ga je nenadoma zagrabil ta podaljšek osi za obleko. Tikvič je namreč imel na suknjiču raztrgan žep, kar je bilo zanj usodno. Železo se je na tem raztrganem mestu ovilo okrog obleke in ga v naslednjem hipu navilo okrog osi kakor vrbovo šibo. Stroj se je nahajal v polnem pogonu, pa je vrtil nesrečnega z blazno naglico ter udarjal z njim v svo silo po železu. Uboga žrtev je samo enkrat presunljivo kriknila, potem pa se je čulo samo še zamolklo udarjanje telesa ob stroj, dokler ga preplašeni delavci niso ustavili. Nudil se jim je strahovit prizor. Okrog osi je bilo navito telo nesrečnega Tikviča, popolnoma sčleno in tudi čerlje mu je sezulo. Bilo je strahovito zmrzljivo, vse kosti polomljene, glava pa ena sama zmaličena krvava masa. Trde delavce je strahovit prizor razmesarjenega tovariša tako prevzel, da so se nekateri onesveščali. Vodstvo tovarne je dalo takoj ustaviti ves obrat ter je za danes odpustilo vse delavce domov.

Nesreča s puško

Ko je 23 letni posestniški sin Milan Centrih iz Dobjega pri Planini v gozdu v bližini doma polnil lovsko puško, se je ta nenadno sprožila in strel se mu je zaril v nogo, da je moral iskati pomoči v celjski bolnici.

Smrtna kosa

V Kostanjevici na Dolenjskem je umrla Magdalena Likar, mati kostanjeviškega župana Jožeta Likarja. — V Št. Jerneju je umrl Janez Krhin, posestnik. — V ljubljanski bolnici je umrl Andrej Podlesnik, dolgoletni vrtnar in uršulinskem samostanu star 84 let. — V Št. Ilju v Slov. gorah je umrla Ana Sorko, vdova po nadučitelju.

Nesrečen padec

Poledica je bila vzrok nesrečnega padca občinskega svetnika Jožeta Dolenca v Mariboru, ki se je pri padcu nevarno poškodoval da so ga morali oddati v sanatorij.

Otok pri stroju

Ivanu Počkaju, 10 letnemu sinu železničarja iz Čret pri Teharjih je doma slamoreznica zmečkala nekaj prstov desne roke in so ga odpravili v celjsko bolnico.

Smrt pod vozom

Iz Prevalj poročajo, da je nekoga večera peljal 54 letni Matija Lobej težko naložen voz po brezniški cesti. Po nesreči je prišel pod voz, kolo mu je šlo čez prsa in mu zdrobilo prsni koš.

Vas v nevarnosti

Vasi Dubravici, ki je del skradinske občine v Dalmaciji, preti velika nevarnost da se pogrezne. Pod vasjo se namreč nahajajo rovi premogokopa Dubravice, ki pa ne obratujejo več, a mnoge hiše v vasi se pogrezajo in rušijo. Oblasti so ugotovile, da je v veliki nevarnosti 23 hiš. Ljudstvo je preplašeno in se boji, da ne bi našlo konca pod razvalinami lastnih hiš.

Otroka je napadel

V Smledniku onstran Šmarne gore je neki pijanec navallil z nožem na 12 letnega Franceta Barba in 10 letnega Ivana Konjarja. Prvega je precej ranil v nogo in roko, drugemu je pa spodrsnilo na pragu, vsled česar je padel znak na tračnico ter nezavesten obležal v tiru.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob obletnici George Washingtona

Washington se je rodil na očetovi plantaži v Westmoreland County v Virginiji, dne 22. februarja 1732. Družina je spadala k stanu veleposestnikov. Washington je bil deležen običajnega šolanja virginijskega gospoda, pričemur je učenje vojaške taktike in orožnih predpisov igralo znatno vlogo. Po smrti očeta je bil v starosti 16 let zaposlen kot zemljemerec. Prvi vojaški čin je dobil v starosti 19 let. L. 1753 je poveljeval trupam virginijske kolonije v takozvani francoski in indijanski vojni.

Revolucionarno gibanje v kolonijah je končalo mirno življenje upravitelja plantaže. Borba je že od začetka zadobila značaj bratormorne vojne. Večina bogatinov, veleposestnikov, uradnikov in duhovnikov se je pridružila Torijem, ki so naglašali zvestobo napram kralju in "stari domovini". Na drugi strani, revolucionarne skupine, ki so si nadevali ime "Sinovi svobode", so se povsod pojavljale, na stotine malih tajnih skupin, drznih in dostikrat nerodnih.

Ne da bi obotavljal za trenotek, se je Washington pridružil stranki revolucije. Ko so kolonisti proglasili odprt upor in razcep od Angleške, je Washington sprejel poziv, da vodi Kontinentalno vojsko.

Revolucionarna vojna ostane znamenit dogodek v svetovni zgodovini. Ob začetku se je zdelo povsem brezupno, da bi slabo organizirane poljedelske kolonije, katerih premnogi vodilni možje so bili na strani sovražnika, mogle premagati pritisk angleških vojsk. Več kot 25.000 ameriških "lojalistov" se je bilo pridružilo angleški vojski — nekateri izmed najboljših angleških regimentov je bilo rekrutiranih v Ameriki. Kasneje so Angleži prevzeli sem kakih 30.000 nemških plačancev iz Hesije in Hanoveranske, ubogih kmečkih sinov, prodanih v vojske od svojih vladarjev.

Proti vsem tem je Washington imel začetkoma le revno oborožena krdela prostovoljcev iz ameriških farm. Ako je bil v stanu nadaljevati vojno za šest dolgih let in končno doseči, da se je poglavitna angleška vojska podala, ni bila le zasluga odličnega požrtvovalnega duha njegovih vojakov, marveč tudi blagodejne pomoči, ki so jo ameriške kolonije dobile od inozemstva.

Francoska pomoč je bila brez dvoma najbolj izdatna, ker je ameriško vojno preskrbela z vojnimi potrebščinami. Mladostni Marquis de Lafayette je bil prvi, ki je ponudil svojo službo Washingtonu. Kasneje je Francija priposlala mogočno brodoge pod admiralom D'Estaing in še drugo pod admiralom De Grasse s tisočcinami vajakov vred.

Ameriška revolucija je vsepovsod vzbudila nade za osvoboditev človeštva in svobodoljubni vojskovodje iz vseh delov sveta so prihiteli v Novi svet.

Mnogi so prišli iz Nemčije in poglavitni izmed njih je bil baron Von Steuben, veteran Sedmoletne vojne. Pridružil se je Washingtonu v Valley Forge v najbolj črni uri revolucije in izvežbal je Washingtonove vojske v pravcato vojsko. De Kalb je bil drugi Nemec, ki je vodil ameriške trupe. Umrli je vsled ran v bitki pri Camdenu.

Iz poljskih pokrajin so prišli slavni Tadeus Kosciuszko, ki je zgradil nepremagljiva taborišča za ameriške vojske, nadalje viteški Kazimir Pulaski, ki je poveljeval proslavljeni Pulaskige legiji, ki je skoraj popolnoma obstojala iz inozemskih prostovoljcev. Po dveh letih neprestanega vojskovanja je bil Pulaski smrtno ranjen v bitki pri Savannah. Drugi odlični Poljaki, ki so pomagali borbi za ameriško neodvisnost, so bili Beniowski, Zielinski, Bogovski in Litomski.

Precejšnje število švedskih in danskih častnikov je bilo v revolucionarni vojski, zlasti Raab, grof Fersen in grof Stedingk. Izmed drugih odličnih inozemskih častnikov naj navedemo Mihajla Kovač, ki se je ba je rodil na Ogrskem in je padel v bitki pri Charleston v marcu 1. 1779.

Število tujerodcev v revolucionarni vojski je bilo znatno tudi med moštvom. Vojaški prostovoljci iz Pennsylvanije so bili večinoma nemškega, irskega ali škotskega rodu ali izvora. Nemški prostovoljci so takoj začeli

privabljeni Hesijance, ki so služili pod angleško zastavo. Obetali so jim ameriško državljanstvo, svobodo in petdeset akrov zemlje, ako se pridružijo kolonijalcem.

V Charlestonu je kapetan Lushington organiziral stotnino, obstoječo v glavnem od ameriških Židov.

Proti koncu vojne, ko je britansko brodoge ogrožalo ameriške ladje, je John Paul Jones, Škot po rodu, zaslovel po svojih drznih napadih proti angleškim ladjam ob samih angleških obalah in je postal pravcat strah angleškega brodoge.

Konec vojne je našel trinajstoročje ameriških kolonij v jako žalostnem položaju. Zakladnica kongresa je bila takorekoč prazna. Oblast kongresa je bila malenkostna. Obstojala je nevarnost, da bi kolonije utegnile degenerirati v število neznatnih, kregavih in sovražnih držav, ki bi potem prav lahko padle nazaj v kremplje Angležev.

Po ratifikaciji Konstitucije je bil Washington izvoljen za prvega predsednika Združenih držav. Tedaj je Washington ravnal z notranjimi problemi z isto odločnostjo in dalekovidnostjo, ki jo je pokazal kot zastavonoša revolucije. Aleksander Hamilton in Thomas Jefferson sta tedaj zastopala skrajne ideje političnega naziranja one dobe. — Prvi je zagovarjal največjo centralizacijo in jako federalno oblast; drugi je poudarjal decentralizacijo in ljudske pravice. Vendarle je Washington poklical oba v svoj prvi kabinet, ker je bil prepričan, da sta oba koristna za razvoj ameriške vlade. Organizirali so se federalni departamenti; federalna sodišča so začela delovati. Ustanovljena je bila podlaga za razvoj ameriških industrij in za sistem federalnih davkov in financ — v glavnem po načrtih Hamiltona. Na drugi strani je bila Jeffersonova zasluga, da je bila Ustavi dodana prva desetorica amendmentov, ki tvorijo takozvani Bill of Rights in jamčijo politično in versko svobodo ljudstva.

Načela ameriške diplomacije, ki bazirajo na "svobodo od vmešavajočih zavezništov" z evropskimi vesilami, je izdelal Washington v njegovi drugi predsedniški dobi. Vzlic vpitju nasprotnikov ni dopustil, da bi se Amerika vmešala v novo vojno. Vojaški genij revolucionarne vojne je postal apostol miru in izdal slovesna svarila proti duhu militarizma. Bila je doba vzhajanja Napoleona in Washington se je izkazal resničnim prorokom.

Ko je Washington odbil ponudbo, da bi vtrčeti služil kot predsednik, in spisal proslavljeno slovesno poslanico, so bile Združene države trdno ustanovljene. Ni bilo več strahu, da bi dežela mogla pasti v zmedo, kakršna je bila, ko je prevzel vlado.

Zivel je še tri leta potem, ko se je umaknil iz javnega življenja, in umrl na svojem posestvu Mount Vernon, Virginia, ki je od tedaj naprej postalo naroden spomenik.

ZAHVALA

Vsem, ki so tako velikodušno pomagali in sodelovali, bodi na katerikoli način, da je dan katoliškega tiska v Chicagu dne 14. februarja tako sijajno izpadel, bodi na tem mestu izrečena iskrena in prisrčna zahvala. Posebno zahvalo pa občinstvu, ki se je odzvalo s tako številno udeležbo. Iskrena hvala prav vsem!

"Am. Slovenec" in "Ave Maria"

"PAPEŽ KLIČE!"

Tako se imenuje tretja brošura, ki jo je izdala Obramba na knjižnica "Naša Straža" v Lemontu. Brošura je zelo zanimiva in pojasni stališče sv. Očeta in katoliške Cerkve do raznih težavnih vprašanj, ki težijo svet. Knjižnice se dobijo pri zastopnikih "Ave Maria"

in pri slovenskih župnikih po naselbinah. Naroči se pa lahko tudi direktno iz Lemonta od Uprave Maria. Preskrbite si jo, zanimiva je. Posamezen komad 5c.

PRILJUBLJENEMU DUHOVNIKU V SLOVO

So. Chicago, Ill.

Častiti Father Pius, Ti Pri nas priljubljeni, Pri nas si bival leto dni. Učil, popeval si. A zdaj nas moraš zapustiti. Pokoren višjim moraš biti. Določen drugam si učit. Za večni dobrobit. Bog živi Te, Bog spremljaj Te, Nevarnosti vseh varuj Te. Farani pa tako žele. Nazaj Te Bog pripelji še.

John Novak

SOCIJALNA PRAVICA IN SOCIJALIZEM

Johnstown, Pa.

Mnogo smo v zadnjih letih slišali o socijalni pravičnosti. Državni predstavniki, kakor tudi druge vodilne osebnosti delujejo, da bi se bogastvo dežele bolj pravično razdelilo, to je, da bi vsaka oseba dobila za svoje pošteno delo tudi pošteno plačo; da oni, ki imajo nekaj več, od svojega profita popustijo v obliki mezd in da skrajšajo delovni čas, da pride tako več ljudi do zaslužka. To je pa tudi res edino prava pot, ki vodi do blagostanja naroda. V tem smislu vodi ameriško vlado sedanjí predsednik Franklin Delano Roosevelt, zato je med narodom tudi vedno bolj priljubljen.

Socijalisti in njihovi listi imajo nasprotno doktrino o socijalni pravici. Ker pa goli socijalizem več dobro ne viece, so se zavili v demokracijo in delavsko fronto. Španska civilna vojna jim prinaša demokracijo in ljubezen do delavstva. Po svojem časopisu in po svojih agentih apelira na delavce, naj vendar posežejo globoko v žep in pomagajo delavcem Španije, katere hočejo jezuiti in fašisti iztrebiti s sveta; ker ta španski delavec tako junaško brani in umira za demokracijo. Posrečilo se jim je, da so nekatere prepričali, da, kakor hitro postane Španija komunistična provinca Rusije bo zavladalo svetovno blagostanje. V nasprotnem slučaju pa seveda fašizem, fašizem in socijalizem. — To je vprašanje dneva.

Zal, da naši ljudje tako radi nasedejo in to celo taki, ki bi jim človek prisodil nekoliko več vpogleda v svetovni položaj, ako le površno čitajo ameriške časopise. Delavec, demokracija, — te dve besedi ga potegneta iz tira, češ, delavec sem, moram delavcu pomagati. Ali je pa res delavec in če je res potreben pomoči ali ne, za to ni časa razmišljati. — Mar more socijalizem, katerega je le sovražstvo do obstoječega razreda človeške družbe upostaviti socijalno pravico? Jaz pravim da ne! Kaj lahko pričakuješ od mrtvega sovražnika ki se ne čuti odgovornega. Bogu! Pregnanje, mučenje smrt! In to vrši komunizem v polni meri, kjer le ima dovolj moči. Po socijalističnih dogmah pride nepravica samo v druge roke, ki so še bolj krivične kot prve. — Delavstvo je upravičeno do poštene plače. Nikakor pa ni upravičeno do vseh produktov ali do celega podjetja. Enako je upravičeno vodstvo podjetja do primernega dobička, pa tudi oni, ki imajo v podjetju vložen svoj denar, so upravičeni do zmernih obresti. Vsi trije faktorji so v tesni zvezi med seboj. Kapital za nabavo potrebnih surovin, vodstvo more iskati trgov za produkte, kajti ako ni trga, delavstvo ne more prodati svoje energije. — Vsi ljudje smo delavci, pa naj bo te ali one vrste, drug drugemu potrebni, kakor udari telesu. Zato smo pravični, bomo priznali vsakemu pravi delež. Tako nas

in taka je tudi ved. Tudi katoliška cerkev ne prepoveduje delavskih organizacij, pač pa jih priporoča, ker ve, da le združeno delavstvo si lahko pribori svoj pošten delež.

Socijalizem pozna le delavca, zato ne more deliti pravice. Socijalizem želi zapleniti, podržaviti vse premoženje. Mar mislite da bi v tem slučaju delavstvo pridobilo? Pridobili bi pač oni, ki bi bili na vladi, kateri pa najbrže nikdar niso opravljali poštenega dela. Delavstvo kot tako bi pa bilo na slabšem. Zakaj, vam povem. — Neka navdušena komunistinja je šla v Rusijo polna veselja, da bo vendar enkrat živela v raju tega sveta. — Oprostite, komunisti imajo samo ta svet. — Vrnila se je razočarana, vendar ozdravljena, v Ameriko. Izrazila se je, da v Rusiji ni komunizma, pač pa državni kapitalizem, ki je slabši od privatnega. Kako to da bi bil slabši? Privatni, zasebni kapital, ako ni drugepoti, organizirano delavstvo prišli s stavko do izboljšanja mezd, za boljši kos kruha. Tudi država včasih stopi kot posredovalec in podpre delavstvo. Pa naj si drzne zastavkati delavstvo v komunistični državi. Pobili ga bodo kot tropo podgan. Stavkati proti državi? Pomislite! Uporniki, izdajalci, fašisti! — Država ima tukaj ves narod. Delavec je zaslužnjak pod rdečo vlado. Življenja so poceni v komunistični državi. Kjer ni vere v Boga in njegove zapovedi, ni človečanstva. Kjer je delavec in narod pod terorjem par oseb, ki so prišle s pomočjo laži-obljub do moči. Te ljudi, iz nižnj življenja je vzdignil narod v svoji zaslepljenosti na diktatorski stol, sedaj ti drže ta narod v težkih verigah, da ne more nazaj. Izsesan na duši in na telesu pada globlje v temo brezsvetstva in sovražstva do sočludji. To je raj, kamor nas hočejo naši sociji peljati. Napredni prosvetljeni ljudje vas hočejo zaslužniti pod krinko svobode, demokracije, itd. Delavec! sladka beseda. Sodrug! Drag mu je tvoj denar, slovenski delavec, od katerega hoče udobno živeti. Odet s frazo svobode ima lahko delo, za katero mastno plačuješ, misleč da si napreden, pa si le — slep.

KAKO SE IMAJO ROJAKI V MINNESOTI

Chisholm, Minn.

O delavskih razmerah ne bom poročal, ker so bolj slabe kot dobre. Vendar nas to ne zadržuje, da bi se od časa do časa ne razveselili in se pozabavali. Tako smo praznovali 25 letnico zakonskega življenja tukaj dobro znane in spoštovanega rojaka Mr. in Mrs. Anton Pustoslemka, kjer smo se prav izvrstno zabavali pozno v noč. Komaj smo si nekoliko odpohli, smo bili povabljeni na 40 letnico zakonskega življenja dobroznanemu in priljubljenemu rojaku Mr. in Mrs. John Lovšin, kjer smo imeli nad vse dovolj zabave. — Pevski zbor je zapel podoknico rojaku Ignacu Klančniku, k njegovemu godu in rojakinji Mrs. Ignac Zamornik, k njenemu godu. Vsem slavlencem želimo na mnoga leta.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu zahvalim cerkvenemu pevskemu zboru, ker so mi prišli zapeti podoknico za moj 60 rojstni dan in pa za podoknico moji soprogi za njen godovni dan. Srčna hvala za darove ki ste jih nam darovali. Iz srca me veseli, ko vidim, da imava toliko dobrih prijateljev. Tudi midva bova gledala, da bova vredna vašega prijateljstva in vaše naklonjenosti. Se enkrat najlepša hvala vsem skupaj.

Mr. in Mrs. John Korbar

SREBRNI JUBILEJ POROKE Barberton, O.

Srebrni jubilej zakonskega življenja sta praznovala Mr. in Mrs. Caserman v krogu svoje družine štirih sinov, pet hčera in številnih sorodnikov ter prijateljev. Za ta dan sta bila deležna lepega supraj partyja, katerega so jima priredili slovenski rojaki dne 13. februarja v društveni dvorani na 14 cesti. Kako globoko sta bila slavljenca ganjena med številnimi prijatelji, ki so jima voščili še mnogo srečnih in zadovoljnih dni zakonskega življenja in pa da bi zdrava in vesela dočakala tudi zlatega jubileja. — Trnjeva je bila pot zadnjih 25 let zakonskega življenja, zlasti pa še za leta brezdelja in skrbi polno življenje, kako preskrbeti številno družino. Toda, z božjo pomočjo sta vse prestala in sedaj se zdrava in vesela veselita v krogu svoje družine, sorodnikov in prijateljev. Mr. Caserman se je izrazil, da nikdar ni mislil, da ima toliko prijateljev. Izrekel je besede, da se ne more dovolj zahvaliti v besedi, nosil pa da bo v srcu najlepše spomine na vse navzoče; hvala vsem in vsakemu posebej ter Bog stotero poplačaj barbertonskim Slavčkom ter članicam ženske zveze, ki so zapeli več lepih komadov v počast slavlencema, Z.

VESTI IZ MINNESOTE

Eveleth, Minn.

Geslo Amerikanskega Slovence je: Vsaj en dopis na teden iz vsake naselbine. Ha, seveda, to je samo na papirju. Dosedaj je bilo to geslo le bolj malo upoštevano, kar je pa gotovo vzrok ta, da vsak pačraje bere kot pa piše in jaz nisem nič boljši.

Kaj posebnega ravno nimam poročati in to že menda vsak ve, da imamo zimo tukaj pri nas precej debelo. Sneži skoraj vsaki drugi dan. Pokrajina izgleda tako, da pri nekaterih bolj priličnih hišah, samo še dimniki mole iz debele snežene odeje. Tem boljše, vsaj mraz ni tako hud kot je po navadi v Minnesoti. Letošnjo zimo se je še samo parkrat živo srebro stisnilo pod zero.

O delu se da tudi nekaj napisati. Po novem letu so se delavske razmere tu pri nas zdadno izboljšale. Rudniki obratujejo s polno paro in veliko starih bivših delavcev je bilo poklicanih nazaj na delo, kakor (Dalje na 3. strani)

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(61)

(Metropolitan Newspaper Service)

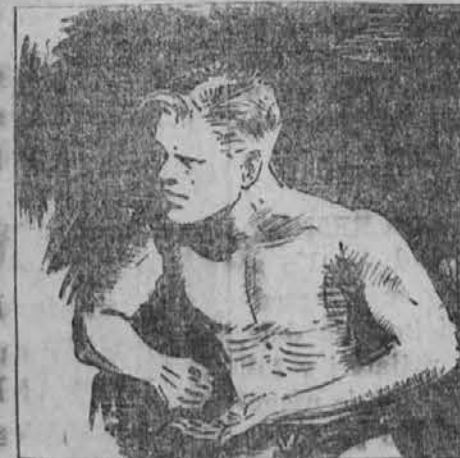
Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko se je poglavar Gala Gala dečkov nagledal, je zopet zapovedal, da so ju odpeljali v temno kolibo na koncu naselja. Vsa bolj potra in žalostno sta odhajala nazaj v svojo ječo; in po resnici povedano, tako potra in brez upa na rešitev, še nista bila, odkar so ju bili divjaki vjeli in ju zaprli.

Njuna usoda, tako se jima je zdela, je mnogo hušja, kot sta si jo dosedaj predstavljal. Dosedaj namreč niti nista veliko o tem premišljevala, ker sta vedno mislila na Tarzana in na njegovo pomoč, toda, na koga naj se sedaj zaneseta, ko po zatrditvi črnecov ni več njunega vzora, velikega Tarzana!

Tudi to upanje je izgubilo. — "Jol", vzdihne Doc, "želel bi, da bi bila raje midva mrtva, nego Tarzan!" — "Tudi midva mu bova sledila," pozvame o tožno Dick. — Tedaj pa, kot bi se prehudil iz sna, skoči Doc pokoncu in krepko udari v pest: "Pogodil sem jo, kako morava ravnati kot Tarzanova dvojnika."

"Nikakor, Dick, se ne smeja podati brez odpora in brez boja, kajti potem bi bila slaba naslednika našega vzora — Tarzana. Boriti se moramo do zadnjega," je pogumno govoril Doc. — Medtem, ko sta tako drug drugega bodrila, je Gala Gala dajal povelja za slovesnosti ko hosta bela dečka usmrčena.

KAREL RADEK -- SOBELSOHN

Najzanimivejša osebnost, ki je stala med obtoženci zadnje tedne v Moskvi je nedvomno žid Karel Radek. Dasi je ostalih 13 obtožencev bilo obsojenih na smrt, je žid Radek smrti ušel, baje radi tega, ker ima velike zasluge za sovjetsko državo. Baje pa tudi radi tega, ker kakor pravijo da je spravljal preko meje v inozemstvo neke zelo važne dokumente in druga pričevanja, ki bi, če bi usmrtili Radeka prišli na dan in razkrinkali Stalina. To grožnjo je baje dobil Stalin iz inozemstva. Zato pravijo je Radek, ki je bil glavni med obtoženci, ušel smrti.

Kdo pa je žid Radek? Je najzanimivejša osebnost med ruski boljševiki. V najtežjih časih je stopil med boljševike in jim je služil z vsemi silami svojega duha. Bil je zagrižen agitator tiste svetovne revolucije, ki se je zarotila proti vsakemu redu, družabnemu in državnemu. Bil je že po svojem rodu in naravi provokator in prekucuh. Boril se je vse svoje življenje za nauk, ki je sejal le sovraštvo in kri, da bo tudi sam poginil v krvi od tistih ljudi, s katerimi je navezaval svojo usodo. Uroda je Radeka postavila na glavo. Med prvimi je bil, ki se je pridružil Leninu, bil je tisti, ki je takoj po izbruhu revolucije staval vse svoje sile v organizacijo nove sovjetske države in znal ves tuji svet in vso diplomacijo prepričevati prav o nasprotnem, kakor pa se je v krvavih dneh resnično vršilo v Rusiji.

Po rodu je Radek žid. Pisal se je Sobelsohn. Rodil se je v Galiciji. Že v rani mladosti se je posvetil politiki ter se že takoj v začetku prerinil med prvake socialno demokratske stranke. Bil je tudi eden tistih, ki so v tej stranki izzvali razpor in povzročili, da se je eno krilo nagnilo v skrajnost. L. 1905. pa so bile v stranki odkrite neke denarne poverbe. Vodstvo stranke je v Radeku odkril tatu in ga zaradi tega izključilo iz svoje srede. Od tega časa dalje Radek ni bil član nobene stranke ter se je posvetil le pisanju in študiju. Pisati je začel članke v razne levičarske časopise ter se kot skrajni cinik začel podpisovati z novim imenom K. Radek. (V češkem jeziku pomeni "kratek" — tat.) Toda že leta 1908. je spet stopil aktivno v politiko. Pojavil se je v Nemčiji, kjer ga je sprejela v svoje vrste socialno demokratska stranka. Pripadala mu je spet važna naloga. Prišel je tudi v uredništvo socialno demokratskega časopisa v "Bürgerzeitung", zraven pa je pisal tudi v glasilo stranke "Neue Zeit". Do svetovne vojne je Radek za časopis napisal okrog petdeset uvodnikov. Toda tudi v tej stranki ga je doletela enaka usoda kakor v Galiciji. Bil je prevelik prijatelj tujega denarja ter ga je zato vodstvo stranke l. 1912. izključilo.

Prišla je svetovna vojna. Radeka ne najdemo na fronti in v prednjih vrstah, temveč med ubežniki, ki so se zbirali v Švici. Lenin je bil takrat voditelj gibanja, ki je vztrajno in zagriženo pripravljalo prekucno v Rusiji in s silno vero pričakovalo zrele prilike. Radek je bil glavni pomagač Leninov poleg Trockega. Z Leninom je izdeloval in pripravljaval načrte za rusko revolucijo.

L. 1917. jim je naklonilo zmago. Ruska revolucija je izbruhnila. Po težkih bojih, po rekah krvi in stotisočih žrtvih je Rusija dobila nove oblasti. Komaj so tamkaj opravili svoje prvo delo, že so mislili podneti ogenj revolucije v drugih evropskih državah. Najugodnejša tla so bila nedvomno v Nemčiji. Porazena država, razsulo vsega reda in vpitje razočaranih mas. To so bila kot nalašč godna tla za revolucijo in za sovjetsko Nemčijo. Boljševiki so priliko izrabili in takoj poslali kot voditelja in svetovalca v Nemčijo Karla Radeka. Čim je prestopil nemška tla, je revolucionarno gibanje

postalo organizirano in polno ognja. Nemški narod je bil od vojne utrujen, ponižan v svojem ponosu, zato ni nudi revolucije, narkem nobenega odpora. Takrat je Radek ustanovil tudi organizacijo spartakistov. Ko je bila vstaja spartakistov l. 1919. zatrla, je prišel tudi Radek v roke pravice in v zapor. Toda imel je veliko prijateljev tudi med nasprotniki revolucije, ki jo je uprizaril, in ti so mu pomagali, da je bil izpuščen in izgnan v Rusijo.

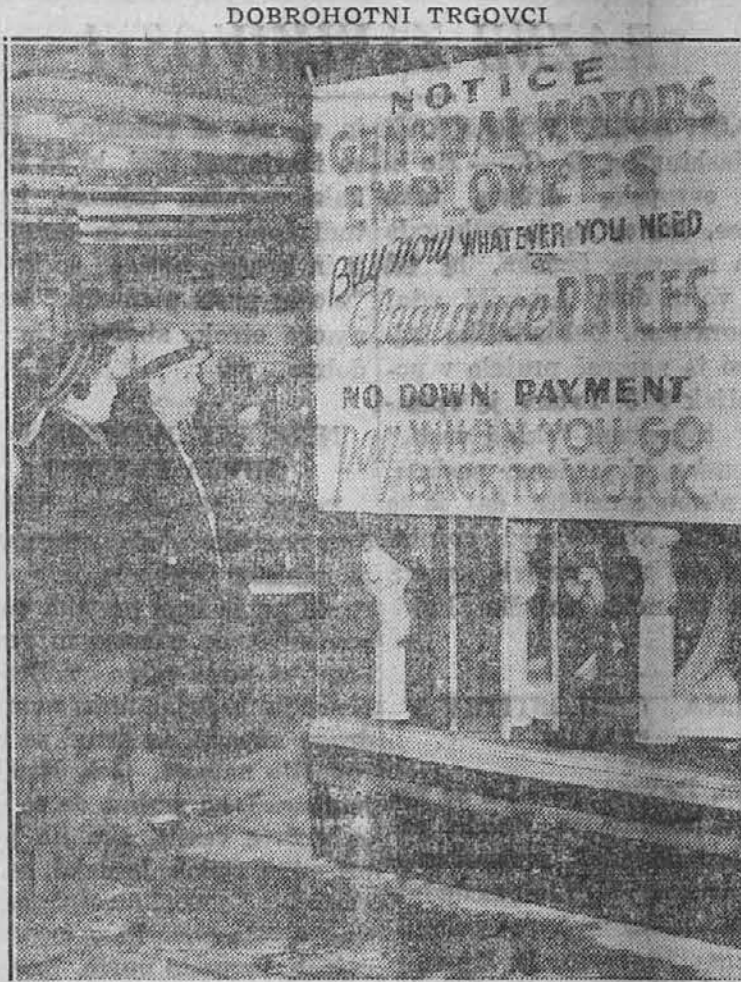
Preizkušeni organizator je bil takoj spet v prvih vrstah med boljševiki. Posvetil se je spet organizaciji sovjetske diplomacije in še bolj častnikarstvu. Bil je glavni sovjetski častnikar in prav za prav službeni tolmač vseh odredb in povelj, po katerih je hodila nova Rusija. Njegovi članki v glavnih sovjetskih časopisih so bili vedno izraz vladajoče struje. Toda smrt Lenina je bila tudi njemu v kvar.

Kmalu se je proti Radeku pojavila nezaupanje med vodilnimi boljševiki. Svet ni vedel zakaj, vendar pa se je opazilo, da Radek že l. 1924. na 13. strankinem kongresu ni bil več izvoljen za člana Politburoja. Še tri leta so mu pustili, da je vodil "orientalsko univerzo", v kateri so vzgajali komunistične agitatorje za Kitajsko, ko ga je končno kot pripadnika tako imenovane opozicijske skupine doletela ta usoda, da so ga pogladi iz vrst komunistične stranke. Radek je tako obsojen hudo prizadel. Sklenil je pobegniti iz Rusije. Skoraj bi se mu bilo to posrečilo, da ga ni prav na poljski meji prijel Čeka in ga zaprla. Stalin je svojega protivnika zaenkrat pomilostil in ga poslal le v prognanstvo v Ural. Tu pa Radek ni našel drugega izhoda, kakor da je napisal svoj "konfiteor", priznal svojo zmožnost, se pokesal in zaprosil Stalina za milost. Bilo mu je ustreženo ter se je leto nato vrnil v Moskvo. Skoro vse časti in položaji, ki jih je imel pred svojim izgnanstvom, so mu bila vrnjena. Spet se je znašel v uredništvu polslovesnega glasila sovjeto "Izvestija" kot zunanji politični urednik. V tem delu se je Radek najbolje znašel. Pisal je uvodnike, ki so pomenili v sovjetski žurnalistiki vedno dogodek zase. Prav zaradi tega si je spet pridobil staro veljavo, tudi Stalin je pozabil na njegove grehe. Radek se je ponovno pojavil med člani Politburoja. Zdela se je, da mu bo ta slava in ugled ostala do smrti. Ko je Radek praznoval petdesetletnico svojega življenja, mu je uredniški kolektiv napisal lep pozdrav, v katerem je bilo povdarjeno, da Radek ni bil samo velik mož v delu, temveč tudi velik mož značaja, ki je vsako svojo napako, ki jo je kdaj zagrešil, priznal in takoj popravil. Mož, ki se je znal vedno podrediti koristim stranke in Sovjetske Rusije.

To pa je bila zadnja svetla doba v življenju Karla Radeka. Ni minilo mnogo mesecev, ko je Radek spet padel v nemilost pri Stalinu. Najprej je moral oditi iz uredništva "Izvestij". Ko pa je lani avgusta proces proti "trockistom" razkrinkal tudi Radeka kot simpatizerja in baje tudi kot soudeleženca zarote proti Stalinu, je bilo Radekove karijere konec. Stalin ga je dal aretirati in poslati v ječo. Prihramljeno mu je bilo, da bi ga Sta-

lin z ostalimi vred že takrat poslal pred puške, vendar pa je ostal v ječi. Zavedel se je, da si je za zmerom zapravljal Stalinovo zaupanje in da ga bo to stalo življenja. Vešče je GPU znala plestiti mrežo okrog njega in ostalih "zarotnikov". Vse je šlo tako, kakor je to hotela Stalinova okoličnica. In Radek je moral kot eden glavnih obtožencev na zatožni klopi.

Nekdaj tako slavljen revolucionar je padel v nemilost pri diktatorju Stalinu. Boljševiki so ga postavili v seznam največjih izdajalcev in protirevolucionarjev, med zaveznike Trockega in zarotnike, ki ne smejo niti ne morejo pričakovati nobenega usmiljenja. Za ves ostali svet pa je Radek to, kar je bil v predvojnem času in za kar je bil dvakrat izključen iz socialno demokratske stranke. Obenem pa spomenik sistema, ki ne izbira nobenega sredstva za uničenje sedanjega reda in za uničenje struj, ki se v vsem ne skladajo z nazori vladajoče plasti. Kakega raja in svobode med boljševiki ni. Še manj pa je med njimi kake iskrenosti in zvestobe.

Med stavko avtomobilskega delavstva v Flintu, Mich., je stavkarjem poslal denar, toda trgovci so jim priskočili na pomoč z obljubo, da jim dajo blago na kredit in da bodo zanj plačali, ko se zopet odprejo delo. Na gornji sliki se vidi tozadevni razglas na neki trgovini.

lin z ostalimi vred že takrat poslal pred puške, vendar pa je ostal v ječi. Zavedel se je, da si je za zmerom zapravljal Stalinovo zaupanje in da ga bo to stalo življenja. Vešče je GPU znala plestiti mrežo okrog njega in ostalih "zarotnikov". Vse je šlo tako, kakor je to hotela Stalinova okoličnica. In Radek je moral kot eden glavnih obtožencev na zatožni klopi.

ZA NAŠE GOSPODINJE

SKRBNJA GOSPODINJA IN NOGAVICE

Nogavice so stalna in velika skrb gospodinje. Zlasti nogavice, kakoršne nosimo dandanes: tanke in občutljive. Čestokrat se primeri, da imajo nogavice privrkat no nogah, a ko jih sežuješ, se pokaže luknja. — Mnoge škode napravi nogavicam notranjost čevljev, ki so čestokrat na podplatih ali ob peti raskavi. Zato je dobro, da v takemno v čevlje tanke podplate iz irhovine ali baršuna ter tudi ob petah nalepimo enako blago. Tako bo noga počivala na mehkim in se nogavica ne bo tako hitro strgala. Še boljši nego vloženi in nalepljeni podplati so tanki nogavični svetle barve, ki si jih iz starih nogavic sami prirojujemo in se jih obujemo jih preko podplatov in prstov na golo nogo in šele nato potegnemo preko njih nogavice. Pri izrezanih čevljih je paziti, da so ti nogavični skriti v čevljih. Taki nogavični (Fuesslinge — jim imenujejo na Nemškem) zelo varujejo; v Evropi jih prodajajo tudi za narejene. Mnogo škode napravijo na nogavicah tudi zaponi, zlasti ako nogavice preveč nategujemo in ne pazimo na to, da zapenjamo nogavice vedno ondi, kjer je rob nogavice dvojnati. Zaponi kmalu prereže nitko, napravi se "cesta", ki lahko uniči vso nogavico.

Dalje ni za nogavice vseeno, ali si noge, zlasti nohte skrbno gojimo ali ne. Ostri, koničasti nohti ter raskava koža hitro poškoduje nogavice. — Dolgo ohranimo nogavice cele in lepe,

ako jih že nove ob prstih in na peti s tanko prejšico enake barve prešijemo, kakor da so že strgane. Pri otroških, zlasti deških nogavicah napravimo tako posebno na kolenih, kjer se pojavijo najprej luknje.

Nogavic ne krpojmo s premočnim prejšico, ki trga pletenino vse naokoli. Ne krpojmo pa samo lukenj, marveč tudi vsa oguljena mesta, kjer so nitke že tanke in preplezane. Pri krpanju ne nategujemo niti premočno, le tako zabranimo, da se nogavica poleg zašitega mesta nanovo ne strga. Zelo velikih lukenj ne prešivamo, nego jih izrežemo štiriočlato ali okroglo, podložimo večjo krpico iz enake ali vsaj podobne nogavice, obšijemo na lice in na robe, ne da bi delali kakoršnekolik robove. Zakrpamo jih torej podobno kakor perilo. Da si moramo tudi zaradi zdravlja nogavic, ne samo zaradi našega zdravlja, nogavice pogostokrat preobnaviti in prati, je splošno znano.

FRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Pečena jajca s sirom. Krizo ali pred ognjem varno skledo dobro pomazi s sirovim maslom in

DARILA ZA VELIKONOČ

ki jih bote poslali svojim domačim ali znancem v stari kraj za praznike, bomo odpravili točno in zanesljivo na svoje mesto. Denar se dostavlja prejemnikom brez vsakega odbitka v dinarjih ali ameriških dolarjih, kakor pošiljatelj želi. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.55.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 7.75
Za \$ 5.00.....200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....\$ 10.85
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....\$ 16.00
Za \$ 9.50.....400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....\$ 26.10
Za \$ 11.70.....500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....\$ 41.25
Za \$ 23.00.....1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....\$ 51.50

Lire:
Za \$ 3.50.....50 lir
Za \$ 6.40.....100 lir
Za \$ 29.00.....500 lir

Ker se kurz večkrat menja, so cene podvržene spremembam. Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH

(V pisarni "Amer. Slovenec")
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

posuj za prst na debelo z nari-banim sirom. Na sir ubij 8 jajc. Na vsako jajce zlij žlico kisle smetane. Smetano prej malo osoli in dodaj malo nari-banega muškarnega oreha. Po smetani potresi spet za prst na debelo nari-banega sira, po siru položi tenko narezano sirovo maslo, nato postavi kozo, za četrt ure v precej vročo pečico, da se speče. Ko je pečeno, daj takoj s solato na mizo za večerjo.

Telečja jetra za oslabele.

Telečja jetra olupiš in jih razreži na tenke rezine in jih, preden jih daš na ogenj, potresi z razno, na drobno sesekljano zelenjavo (n. pr. z drobnjakom, koprivami, meto itd.), ki jo poliješ z belim vinom; povaljaš jetra v moki; vse skupaj osoliš, popopraš in daš v zarumenelo, razbeljeno presno maslo. Ponev pokriješ in pokrita jetra z dodatki — dušiš deset minut.

Medena jabolka Srednje velika.

Medena jabolka (ko za jabolčni zavitek!) olupiš, razpoloviš, izdolbeš peške in položiš jabolka v posodo, ki jo namažeš s presnim maslom. Na vsako polovico jabolka daš v dolbino žličko medu in polovico orehovega jedra. Naliješ toliko vode, da jo je v posodi za pol centimetra. Pečeš v pečici približno eno uro!

Šate z limono in pomarančo.

Vmešaj, da dobro naraste, 5 rumenjakov in 6 žlic sladkorja, prilij 1½ cup zavretega vina in sok od pol pomaranče ali limone, postavi na ogenj in mešaj, da se zgosti. Ako hočeš bolj gostega, dodaj jajcem žlico moke ali dva rumenjaka. Tak šate je izvrstna poslastica za praznike.

PRAKTIČNI NASVETI

Če so gumasti deli kakršnega predmeta utrjeni, jih zopet napravi elastične s tem, da jih namočiš v raztopini iz enega dela amoniaka in dveh delov vode.

Najboljša voda za zalivanje

rož v loncih je tista, ker se ne kaj časa močijo jajčje lupine. Lupine potem prineseš zemlji za rože, ker dajo izvrstno gnojilo.

Smrad po cigarah preženeš.

če strešeš na lopatico malo kavi-nega sesedka, vrhu njega pa položiš kosček žarečega oglja. Oglje pusti nekaj trenutkov v zakajeni sobi.

Porcelan najbolje hraniš.

če ne polagaš kroznika na kroznik, ampak med vsak kos porcelana plast tenkega pivnika.

GLASUJTE za enega ali drugega kampanjskega kandidata, ko pošiljate naročnino za list "Amer. Slovenec".

V LETOŠNJI kampanji

je določenih nad 150 zelo praktičnih predmetov za kampanjske nagrade za stare in mlade. Poskrbite da dobite čimprej naš kampanjski katalog.

ZDRAVSTVO

SMEH POMAGA K ZDRAVJU

Kar dandanes ta narod in vsak drugi narod na svetu najbolj potrebuje, je priscrčen smeh z vsakim obedom in tudi par smehljajev vmes. Smejati se je dobro za zdravje in eno izmed poglavitnih zdravil; nasmejati se ne moremo zadosti nikdar. Le oglejte si okoli in najdete, da človek, ki trpi na kronični dispneji, se kislno drži in da se redko ma smehlja, kamoli, pa da bi se zasmeljal. Veseljak redkoma trpi na želodcu in je malokdaj bolan.

Zdravonosne učinke smeha utegnemo pripisati dejstvu, da podlaga smeha je emocija in da, ko nekak vzbujata naš smeh, naše duševno razpoloženje je radostno. To pa s svoje strani ima ugoden vpliv na večino naših organov. Um in živčni sistem imata popolno kontrolo naših telesnih zavedno in nezavedno. Kontrola je zavedna, ko izražamo svojo voljo. Zato gibljemo svoje mišice po svoji volji, hodimo, govorimo, požiramo jed in pijačo, moremo celo za nekoliko časa ustavljati svoje dihanje. Moremo tudi smejati se in, ako večina izmed nas bi se mogla s smehom iznebiti manjših skrbi, mesto da se vanje zakopamo, bi mi vsi uživali boljše zdravje.

SmeH provzroča lažje duševno razpoloženje in ravno radi tega smeh ne le razvedruje ves sistem, marveč pomaga našim življenjskim organom izvajati njihovo nalogo. Telo, ki se trese od smeha, mora tudi imeti dušo, ki se tudi smeje. In vsak zdravnik vam pove, da je vaše duševno razpoloženje ono, ki pomaga uravnati vaše zdravje.

Iz tega razloga čas obeda v vsaki družini bi moral biti radosten in srečen dogodek. Dobra porcija smeha med eno jedjo in drugo bolj pomaga prebavi kot vse medicine na svetu. Zato učite se smejati se. Jutranjega mačka odpravite s pršno kopeljo in prikažete se s smehljajem pri zajutku. Smehljaj je okužljiv in kmalu bo smehljaj v licih vse družine. Smeh bo nastal sam od sebe.

Pazite na to, da uživate svoje opoldansko kosilo skupaj z vedrim prijateljem, da morete uživati nekaj smeha tekom obeda. To vam pomaga za dobro razpoloženje tekom popoldneva.

Večerja naj bo čas veselja. Naj bo polno smehljajev in smehov pri mizi in kmalu se bo vsa družinska atmosfera razvedrila. In tudi, ako je jed pičla, smeh bo pomagal.

Zato učite se smeha, ako hočete biti zdravi.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec".

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

tudi lepo število mladeničev novincev. Po tem bi lahko rekli, da vsaj izgleda, da depresija jemlje slovo, kar je že skrajni čas.

Moj dopis pa ni bil namenjen temu, kar sem zgoraj napisal; malo že, seveda, vendar je moj cilj vse kaj drugega in sicer ta, da morem nekoliko ošteti dopisovalko v Amerikanski Slovenec in znano ungankarico Mrs. Mary Ušeničnik iz Morgan, Pa. — Da bi vi cenje-ni čitatelji vedeli, koliko preglavice dela meni ta gospa farmarica. Njene uganke ki stavi, so zares trdi orehi — koščaki. Ampak, priznati pa morem, da je tudi ona, sicer velika "buča," trda. Doslej še nisem rešil nobene teh ugank in morda je tudi ne bom. Vendar sem se za zadnje tri uganke ojunčil in poslal njej rešitev teh ugank. Morda bom deležen vsaj obljube za lesnike. V zadnjem dopisu, (Am. Slovenec dne 12. febr.) je razvidno, da Mrs. Ušeničnik ni povsem "mož" beseda. Stavila je uganke in reševalcem obljubljala lesnike, dala jih pa ni. Ha, seveda, obljubiti pa dati, ha, to je preveč. Po tem bi jaz sodil da mora biti Mrs. Ušeničnik doma iz "Rajbence." — Torej, Mrs. Ušeničnik, kadar boste dobili mojo dopisnico, oziroma rešitev vaših ugank, kar v vašem dopisu povejte, ali sem prav rešil ali ne. Za ime se lahko poslužite kar s "trdo bučo" iz Minnesota. Pravega imena vam pa ne povem, tudi če mi obljubite sto bušljev lesnikov. Je namreč ime predestinirano. Lahko ga pa tudi uganete, saj se moram tudi jaz ubijati z vašimi uganikami.

Ker smo se ravno tega lotili, bi vprašal h koncu dopisa Mrs. Ušeničnik, če mi more povedati, kako tam, kjer je ona doma, pravilno kličejo tistega ptica ki kokoši pobira in pa tisto zver, ki trga mlada jagnjeta. To niso nobene uganke, ampak le vprašanje, zato tudi nič ne obljubim in še najmanj lesnikov, ki jih pri nas ni. — Za danes naj bo toliko dovolj, kajti res ne vem, če morda ne bo to moje pisanje zdrknilo v — koš.

Evelethcan

HOČETE napraviti veselje vašim hčeram in sinovom? Dobro, tedaj poskrbite, da dobite čimprej katalog kampanjskih nagrad od Uprave "Amer. Slovenec".

7 DNI DO JUGOSLAVIJE

BREMEN-EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

COLUMBUS

HANSA in DEUTSCHLAND

HAMBURG in NEW YORK

Izborne želez. zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga Pomagali vam bomo preskrbeti vizaje za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

130 W. Randolph St. Chicago, Ill.

Želodčno zdravilo iskreno priporočeno

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Ne bodite sužnji neprebavnosti

NAROČITE SI PROSTI VZOREC — Triner's Bitter Wine Co. 344 S. Wells St., Chicago, Ill. Pošljite mi brezplačni vzorec. Ime Naslov

"MATI SKRB"

ROMAN

Spisal
Herman Sudermann
Prevedel
Mirko Javornik

Zunaj je vse potihnilo — iz daljave je zvenelo zvenketanje steklenih krožnikov in čajnih žličk in od časa do časa se je vmešal pridružen smeh medenj.

Pavel je zadržal dih. Čim dalje je vztrajal v svojem zatišju, tem tesneje mu je bilo pri srcu, končno se je zdel samemu sebi ko šolarček, ki se skriva v strahu pred učiteljevo kaznijo. Vonj divjih rastlin je postajal ostrejši in mučnejši, slab smrad je vstajal od mokre zemlje — kakor medla megla mu je legal pred oči. — Jeklenomodri oblaki so se valili po nebu v višavo, v daljavi je začelo grmeti.

"Temu pravijo torej zabava," je mislil Pavel.

V vejah je vstal šum. Težke kaplje so zašklepetale na listje; tedaj se je Pavel priplazil iz skrivališča, sramežljivo kakor razbojnik.

Z verande ga je sprejel rajajoč smeh. "Tam prihaja Aujust!" je zaklical na lahko eden od gospodov. Ta je bil že v Berlinu in je videl cirkus. In drugi so pritrjevali.

"Spoštovana gospoda," je kričal Leo in plezal na stol, "ta vzornik, imenovan Pavel Meyhofer, se je na najneodgovornejši način odtegnil razsodbi družbe. Ker je s prodornim čutom svoje malenkosti v naprej videl, da bo na svoji nevredni glavi združil največ košar, se je vsega zaničevanja vredni bojazljivosti —"

"Res ne vem, zakaj me delate tako slabega," je dejal Pavel, ki je vse vzel za res. Odgovorilo mu je novo, silno krohotanje.

"Stavim torej predlog, da se mu za njegovo zločin prisodi čopasta čepica in da naj se v ta namen sestavi sodišče."

"Prosim — čepico vzamem tudi tako," je odvrnil Pavel razdraženo. — Zdaj mu je bilo treba samo usta odpreti, pa je izzval novo veselost.

Slovesno so ga okronali s spalno čepico. — "Menda moram biti prav smešen na pogled," si je mislil, zakaj vsi so se valjali od smeha. Le sestre se nista smejali, bili sta do ušes rdeči od sramu in zrlji v naročje. In Elsbeth ga je gledala v zadregi, kakor da ga hoče prositi oprostjenja.

"Aujust," je spet na lahko zadonelo iz kroga gospodov.

Takoj nato je izbruhnila nevihta. — V svetlih rojih so se vsi zatekli v hišo. — Mlade dame so spremenile barvo, večina jih je bilo strah grmenja, ena od njih se je celo onesvestila.

Leo je predlagal, naj sklenejo krog, in vsak naj potem pripoveduje povest... komur ne bo nič padlo v glavo, mora dati nekaj v zastavo.

Bili so zadovoljni. Žreb je določal vrsto, in eden od gospodov je začel z zelo veselo študentovsko zgodbo, ki da jo je sam doživel. Nato je prišlo na vrsto nekaj gospodičen, ki so rajši dale zalog in potem so poklicali njega.

Gospodje so zaničljivo pokašljevali, dekleta so se suvala s komolci in hihitala. Sedaj ga je prevzel srd, nabral je čelo in začel kar na slepo srečo:

"Nekoč je bil nekdo, ki je bil tako smešen, da ga je bilo treba samo pogledati, če se je človek hotel do sitega nasmejati. Sam pa ni nič vedel, kako je to prišlo, zakaj

nikdar v življenju se še ni smejal."

V krogu se je čisto stišilo in ta in oni se je že zazrl v tla.

"Naprej!" je zaklicala Elsbeth in mu lahko pokimala.

Njega pa je polil sram, da si je drznil pred temi tujimi ljudmi razgaljati svojo najtišjo notranjost.

"Ne vem naprej!" je rekel in vstal.

To pot se ni nihče smejal, za čas je vladala tesna tišina, potem je prišla k njemu deklica, ki je bila določena za zakladničarko in rekla z vljudnim poklončkom:

"Torej morate dati zalog."

"Rad," je odvrnil in odpel uro z verižice.

"Neprijeten človek," je čul, kako je dejal nekdo od gospodov svojemu sosedu.

Bil je tisti, ki je prvi zaklical smešno ime.

Nato je prišel na vrsto Leo, ki je pripovedoval zelo prešerno zgodbo, a veselje ni hotelo priti več v pravi tek.

Dež je zamolklo plesketal ob okna... črne sence oblakov so polnile sobo... bilo je, kakor da plava po zraku siva gospa in z mračno perotjo boža mlade, smejoče se obraze, tako da so bili na pogled stari in resni...

Šele, ko je Elsbeth odprla klavir in ubrala vesel ples, se je ostrmela radost spet vzbudila.

Pavel je stal v kotu in gledal vrvenje. Pustili so ga čisto v miru, le zdaj pa zdaj ga je preletel boječ pogled.

Dvojčki sta divjali po plesišču, kodri so jima firfolali in v očeh se jima je vžigalo divje svetlikanje.

"Naj divjata!" je mislil Pavel, "saj bosta morali dovolj zgodaj nazaj v bedo." A da za nju ni bilo nobene bede, na to ni mislil.

Ko je bila Elsbeth prosta, je stopila k njemu in rekla: "Se zelo dolgočasiš, kaj ne?"

"Ne preveč," je odvrnil, "saj je zame vse novo!"

"Vesel bodi!" je prosila, "saj samo enkrat živimo."

In ta hip je pridrvel do nje Leo, jo zgrabil okrog pasu in oddirjal z njo.

"In vendar ti je tuja," je mislil Pavel.

Ko je spet švignila mimo njega, mu je zašepetala: "Pojdi v sobo zraven, nekaj ti bom povedala."

"Kaj ti neki more povedati?" si je mislil, a stopil je, kakor mu je velela.

Napol skrit za zaveso je čakal, a ni prišla. Od minute do minute je više rasla grenkost v njegovi duši. Lepi govori o šoti in o Heinejevi pesmi so mu prišli na misel in zasmehljivo je zmajal z rameni nad lastno neumnostjo. Pri srcu mu je bilo, kakor da je to popoldne postal za leta zrelejši.

In nenadno mu je prišlo na um vprašanje: "Kaj pa naj bi ti tu iskal? Kaj te brigajo veseli ljudje, ki se smejejo, ki se hočejo smejati in drug drugemu ugajati in živeti brez misli iz dneva v dan? Norec, bedak si bil, da si verjel, da imaš tudi pravico biti vesel; da boš tudi ti postal tak, kakršni so oni."

Tla so mu gorela pod nogami. Pri srcu mu je bilo, kakor da se bo pregrešil, če ostane le še minuto na tem prostoru. (Dalje prih.)

RAZNE ZANIMIVOSTI

"VOJNI DOLG" PORAVNAN

Washington, D. C. — Ko bi bile evropske države tako vestne, kakor se je pokazala neka neznana ženska, bi bil njih vojni dolg Ameriki zdaj že poravnat. Zakladniško tajništvo je namreč prejelo v ponedeljek \$10, katere je vpisalo v takozvani "sklad vesti," in ženska, ki je denar poslala, je v pismu označila, da je to povračilo, ko je med vojnim časom večkrat prejela razna živila iz neke vojaške kuhinje.

DELNA POMILOSTITEV V ITALIJI

Rim, Italija. — Da se zadostno prošlavi za Italijo pomembni dogodek, namreč rojstvo drugega prestolonaslednika, sina sedanjega prestolonaslednika Umbertoja, je Mussolini izdal dalekosežno pomilostitev, po kateri bo zadobilo prostost, kakor listi trdijo, na desetisoče kaznivencev. Dočim pa bodo pomilostitve deležni razni zločinci in neznatnejši politični nergači, so iz nje izključeni v prvi vrsti politični kaznjenci, ki so konfinirani v raznih taboriščih, kakor na pr. na Liparskih otokih, češ, da so "do temelja pokvarjeni

in za nje ni rešenja." Dalje so izključeni tisti, ki so izdali kake vojaške tajnosti, kakor tudi špekulatorji in dobičkarji in končno tisti, ki so izvršili "zločin proti plemenu," kakor umore otrok, aborecijo in podobno.

NEMŠKI GOVORNIK POMIRJA EVROPO

Berlin, Nemčija. — Vplivni član nazijske vlade, propagandni minister Goebbels, je v govoru, ki ga je imel pretekli petek, povdarjal, da točasno ni nevarnosti za novo vojno v Evropi. Nemčija, je dejal, nima namena, druge napasti, in drugi se boje Nemčijo napasti, češ, Nemčija je danes tako močna, da so druge države vesele, ako jih pusti pri miru. Sploh, je dejal, se danes preveč govori o vojni; naj bi ljudje raje govorili o prejšnjih vojnah, namesto novih. Zagrozil pa je istočasno Rusiji, češ, ako se bo ta skušala usidrati v Španiji, bo naletela na odločen odpor Nemčije.

KO OBNAVLJATE naročnine, ali ko pošiljate nove naročnine ne pozabite obenem omeniti, kateremu kampanjskemu kandidatu želite nakloniti vaše glasove. Ne pozabite tega!

CERKVENIM PEVSKIM ZBOROM IN DRUGIM

priporočamo, da si nabavijo novo zbirko lepih slovenskih cerkvenih pesmi, ki jih je založil te dni č. g. župnik Viktor Cadež. Ta zbirka cerkvenih pesmi nosi naslov:

"Po Mariji k Jezusu"

Vsak slovenski cerkveni pevski zbor si naj omisli to novo lepo in zanimivo zbirko. Razdeljena je: 2 božični pesmi; 2 obhajilni; 1 postna; 2 šmarnični in 2 splošni Marijini.

S poštino vred stane posamezna partitura **40c**

Kdor naroči ducat partitur skupaj, 20% popusta.

Naročila pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Anton Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
S POHIŠTVOM

Naše podjetje obstoji že nad 30 let v zadovoljstvo našega naroda. Poznana da prodajamo najboljše pohištvo za zelo zmernih cenah in po željah tudi na lahka odplačila našim ljudem. Pogrebni zavod je moderno opremljen z opravami, nad 5000 pogrebno smo opremlili v zadovoljstvo našim ljudem.

6019 St. Clair Ave., 1053 East 62nd Str.
CLEVELAND, OHIO

Telefon: Henderson 2088

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

LEPA JE

"GORENJSKA"

LEPŠEGA KRAJA NI...

Knjiga "GORENJSKA" vsebuje nad 310 strani. Ilustrirana z številnimi slikami gorenjskih mest, trgov in vasi, ter številnih znamenitih planinskih in drugih krajev, ki krasi lepo Gorenjsko. Naročite si jo radi sebe, da vidite svoj domski kraj v slikah, pa tudi radi svoje mladine, da vidi vaš rojstni kraj. Knjiga stane s pošt-
\$1.50

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Molek sfiksuje.

Prišli smo pri našem razmotrivanju o raznih in različnih nazorih v slovenski javnosti v pravo in pravcato — tepčarijo. Sami tepci frčijo po listih, kjer je borba v prerekanju. Naj izrečno ugotovim, da jaz niti g. Moleka, niti koga drugega nisem označil kot — tepca, tepčka, vaškega tepca, in če se kdo sam tako označuje, mora pač sebe najbolj poznati. Razume se pa, da sem pri taki splošni tepčariji sam označen kot največji tepec, pravi kvadrat tepca, radi česar se pa naše koloradske gore ne bodo podrle.

Pravim in trdim, da g. Molek "sfiksuje." Vzame nekaj pojmov, ki so nam katoličanstvo in bi morali biti nam sveti, vzvišeni, in ker vsaj jaz apliciram take pojme na take, ki so pravi "kontrapikuši" za take pojme, sem hud tepec in še hinavski tepec, ko nimam nobenega respehta pred takimi pojmi, ko govorim o rdečih kapucinarjih, fajmoštrih, rdečih nebesih in tako slično. In pri vsem tem bi roba ne samo na zunaj izgledala tako, namreč da bi bile to le gole besede, goli izrazi, prav na znotraj, da bi bilo tudi tako, in velikost mojih grehov bi bila velika in ogromna in pred vsem hinavska. Pravi in se pridruži, da hudo pohujšujemo prav nedolžne ljudi, ki se bodo lahko še na vekomaj pogubili, ko jih tako pohujšujemo, dasi oni sami ne dajo niti fیکا na kako pogubljenje, in niti počenega groša na take pojme, kakršni so kapucinar, fajmošter, papež, škof, nebesa itd.

Rečem in pravim: Glede pravega in potrebnega respehta za take pojme — bogami — pogostoma utegne biti dosti pomanjkanja, ampak glede tega, da bi se taki pojmi onečastili in bi se n. pr. socialisti, ki nič ne dajo na take pojme, pohujševali, glede tega bom pa vsaj jaz mirno spal in tudi mirno zatisnil nekoč oči, ko pride do tega, ker tako pohujšenje se imenuje v naši morali — farizejsko pohujšanje in je vrlo čip roba. Generala jezuitov imenujejo pogostoma "črni papež."

Kje je — respekt pred papeštvom??

Prepad.

Kakor poroča tudi Proletar, se je "v lanskem razkolu ločila židovska federacija od socialistične stranke in se pridružila social - demokratski federaciji." Menda obsojajo neke socialistične "taktike," drugače pa so popolnoma pri marksističnih načelih. Kot židje so povabili tudi konvertno Davida Goldsteina naj se jim pridruži, ker so mislili, da se je njegova spreobrnitev od socializma h katolicizmu po 30 letih omehčala. Goldstein odklanja to povabilitev v javnem pismu, in pokazuje na — prepada, ki je med katoličanstvom in tudi temi omiljenimi

social — demokrati. Prepada tvori marksistično pojmovanje sveta in življenja, ki izključuje večni moralni zakon in večnega Zakonodajca. Zanika posebno ustvarjenje, svobodno voljo in življenje po smrti. "Vi obsojate diktaturo proletariata v U.S.S.R." pravi Goldstein, "ampak v isti sapi se ne zme-nite, da gre marksizem roko v roki s proletarsko diktaturo."

Tudi tu je jasno razvidno, da ne gre morda za kake taktike, za tak ali tak program, za razne socialne zahteve. Prepada je v naziranjih in pojmovanju sveta in življenja, v različni filozofiji. Kdo je na pravem? Marksizem ali katoličanstvo? Ako je na pravem marksizem, je za katoličanstvo že dejano, če pa ni, pa lahko borba traja še tisočletja, podleglo pa katoličanstvo ne bo nikoli, ker resnica ne more podleči.

Kakor sem, tako tja.

Poročevalec v Proletarcu omenja iz Leadvilla, da "domačini pravijo meni 'avstrijski' župnik." Kar on potem pridene, mi je dim. Ne vem, čemu rabi ušesca. Ali morda misli tako povedati, da bi bil jaz kak avstrijakant? Upam, da ne. Bi mu tudi povedal precej gorko. Ako je nekaj čudnega na takem nazivu, je krivda popolnoma na strani tistih, ki se prej niso imenovali Slovenec, Hrvat... in se zdaj ne imenujejo Jugoslovane, ampak so se in se še imenujejo Austrians. In med temi utegne biti tudi — poročevalec. Naj se potip-lje po nosu.

Nanking, Kitajska. — Maršalu Čang Hsueh-liangu je popolnoma odpustena njegova pobuna, ko je pred par meseci ujel diktatorja Kai-šeka. Že prej je bil pomiloščen od 10 letnega zapora, zdaj pa so mu bile vrnjene tudi vse državljanske pravice.

GLASUJTE za enega ali drugega kampanjskega kandidata, ko pošiljate naročnino za list "Amer. Slovenec."

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817

CHICAGO, ILL.

VELIK
BLAZNIKOV
PRAVIK

ZA LETO 1937

JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prepozni. Stane s poštino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

Zdaj je čas, da si naročite

Mohorjeve knjige

Naročniki jih bodo dobili prihodnjo jesen in sicer naslednje knjige:

1. KOLEDAR za leto 1938.
2. VEČERNICE, povest "Izgnani menihi".
3. DRUŽINSKI MOLITVENIK.
5. ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 12 snopč.
4. BAJTARJI, lepa povest.

Naročnino na Mohorjeve knjige sprejemamo samo DO 6. MARCA 1937. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor ima namen in želi si naročiti Mohorjeve knjige za leto 1938. naj to stori takoj.

KNJIGE STANEJO \$1.25

Naročila za Mohorjeve knjige za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois